

ARTA GRABČIKA

Rīgas Stradiņa universitāte, lektore

Veselības rādītāji un kultūras ieradumi

RSU

Zinātne
veselīgai
sabiedrībai

Ventspilnieku mērīšana 2025

Arta Grabčika

Arta.Grabcika@rsu.lv

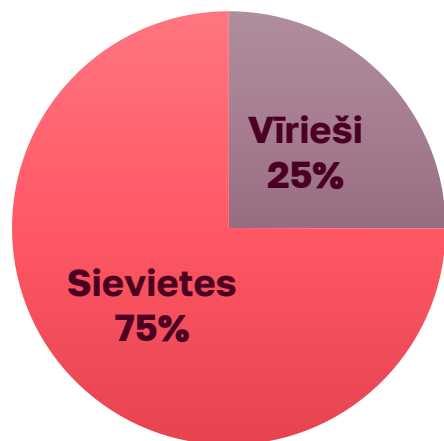
Datums

08.05.2026

Pētījuma dalībnieku atsaucība Kurzemē

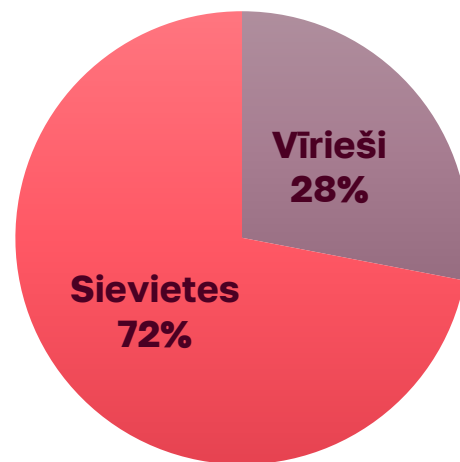
Kuldīga

Dalībnieku skaits: 414
Vīrieši: 116
Sievietes: 298

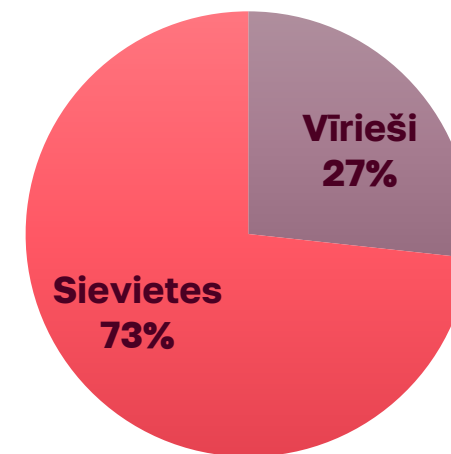
Liepāja

Dalībnieku skaits: 563
Vīrieši: 141
Sievietes: 422

Ventspils

Dalībnieku skaits: 378
Vīrieši: 101
Sievietes: 277

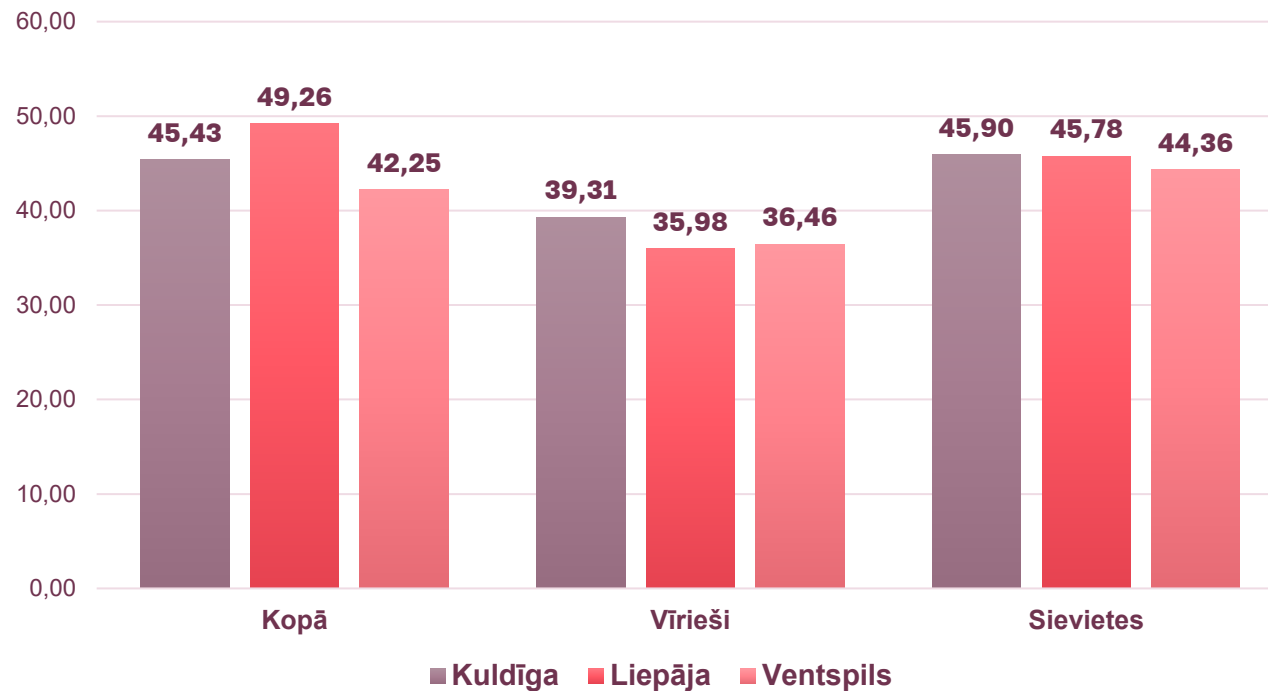

Vidējais dalībnieku vecums

Liepājā ir lielāks vidējais dalībnieku vecums;

Pētījumā piedalījās dalībnieki no **11 mēnešiem līdz 91 gadam**;

Jaunākais dalībnieks – Kuldīgā;
Vecākais dalībnieks - Kuldīgā

Kādās aktivitātēs piedalās ventspilnieki?

Dziedāšana korī, ansamblī
Dalība folkloras kopā
Lasītāju klubs
Sieviešu apvienība
Pensionāru biedrība
Dzimtas koku pētniecība
Koncertu apmeklēšana, kultūras pasākumi
Bibiotēkas pasākumi
Petanka sekcija
Skriešana, vingrošana, peldēšana
Svētku gājieni
Ceļošana
Jaunsardze, zemessardze

Mūzikas skola
Talkas
Dejošana, tautas dejas
Nometņu vadīšana
Hokejs, basketbols
Pārgājieni, velo izbraucieni
Rokdarbi
Makšķerēšana
Pašvaldības pasākumi
Šūšana, aušana
Sēņošana
Draudze
Dzejnieku kopiena
Suņu skola

Medības
Šahs
Tūrisma veicināšana
Filmēšana, fotografēšana
Biškopība
Stāstnieki
Zīmēšana, krustvārdu mīklas
Alus etiķešu kolekcionēšana
Slēpošana
Dārzkopība
Invalīdu biedrība
Dažādas organizācijas
Politiskās aktivitātes
Ezotērisko domu grupa **RSU**

Kā ventspilnieki saglabā kultūras mantojumu?

Dzimtas koka izveide
Stāstu stāstīšana, rakstīšana
Folkloras kustība
Vēsturisko spēkratu restaurācija
Nododot ģimenes tradīcijas
Foto albumu veidošana
Veidojot jaunas tradīcijas un svētkus
Mācot tautasdziesmas
Tautas dejas
Nododot muzejā dažādas lietas
Piedaloties valstiskos pasākumos
Vēstures pētīšana

Dzimtas vēstures stāstīšana
Novadpētniecība
Vēstures pētīšana
Dziesmu svētki
Darbs skolā un muzejā

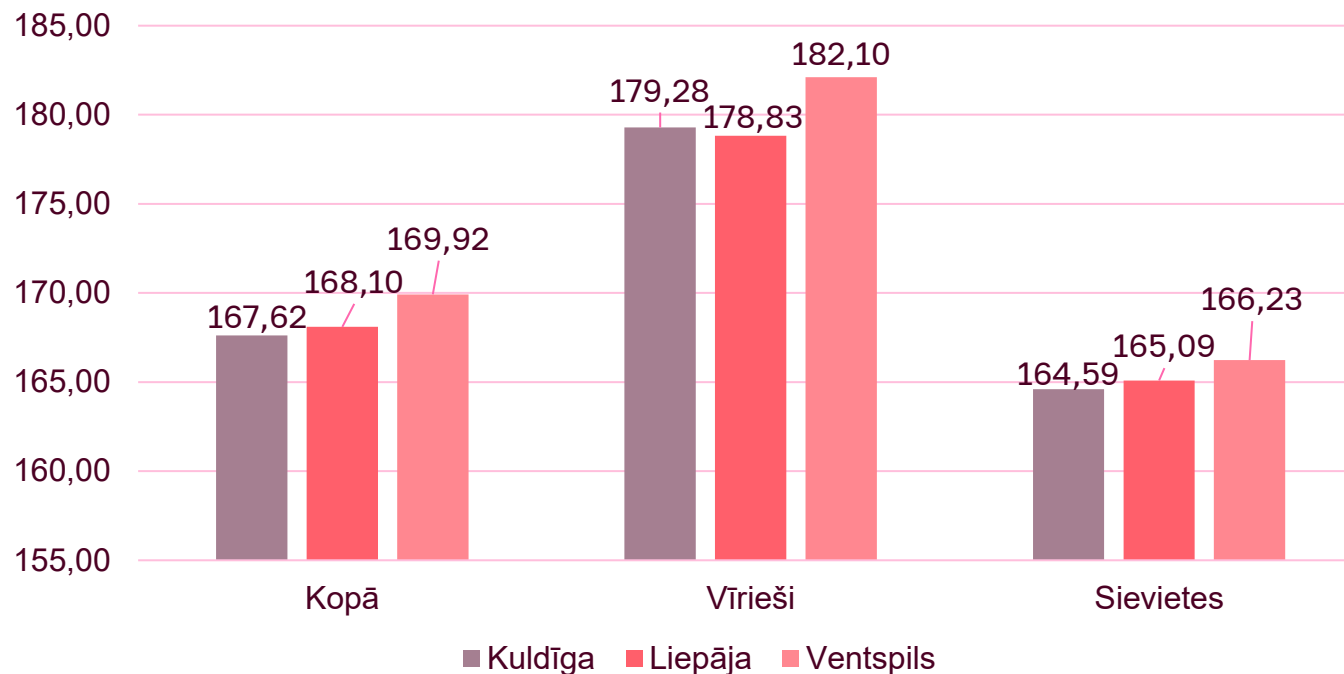
Vidējais visu dalībnieku auguma garums

Vidēji **garākie** iedzīvotāji ir **Ventspilī** – gan vīrieši, gan sievietes;

Kuldīgā ir **garāki vīrieši** nekā Liepājā;

Liepājā ir **garākas sievietes** nekā Kuldīgā.

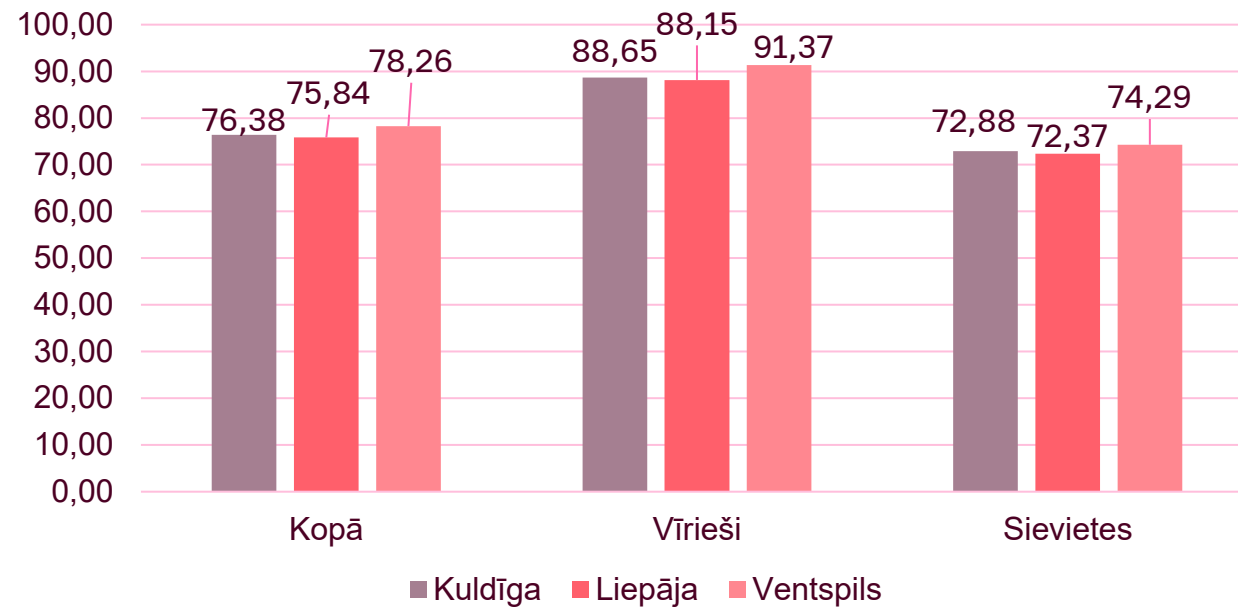
(dati par visiem dalībniekiem, kas mērījās attiecīgajā pilsētā)

Vidējais dalībnieku svars

Liepājā ir **visvieglākie** iedzīvotāji, tad seko **Kuldīga**, bet **Ventspilī** iedzīvotāji ir ar **lielāku vidējo svaru** - tas var būt skaidrojams ar to, ka **ventspilnieki ir visgarākie**.

(dati par visiem dalībniekiem, kas mērījās attiecīgajā pilsētā)

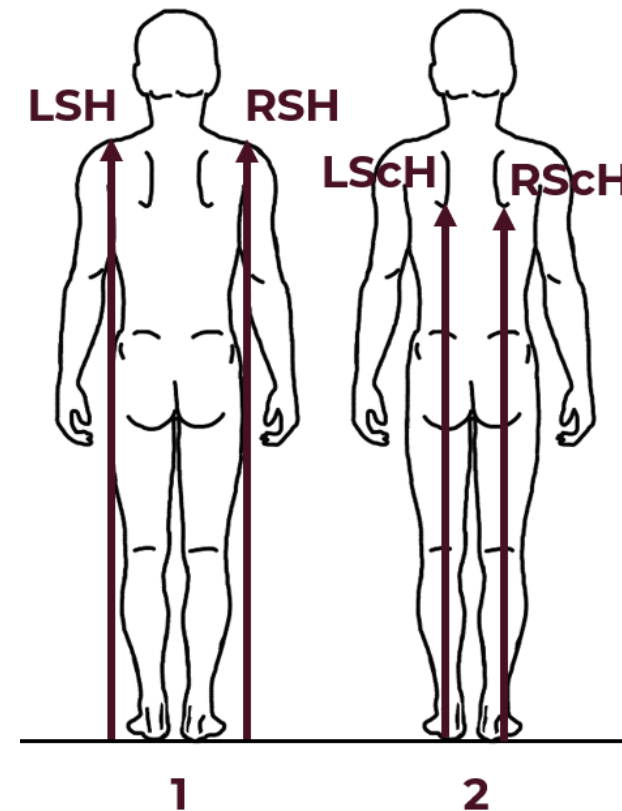

Asimetrija plecos un lāpstiņās

Gan Kuldīgā, gan Liepājā un Ventspilī dalībniekiem ir novērota **asimetrija** plecos – vidēji 0.43 cm;

Plecos asimetrija ir lielāka nekā lāpstiņās;

Kreisais plecs ir **augstāk** nekā labais.

Asinsspiediena mērījumu rezultāti

- **Paaugstināta asinsspiediena izplatība bija augsta (59,7%), un tā bija biežāka vīriešiem (70,3%) nekā sievietēm (55,6%).**
- Vīriešiem bija augstāks vidējais sistoliskais ($134,5 \pm 17,4$ mmHg) un diastoliskais ($83,9 \pm 11,5$ mmHg) asinsspiediens nekā sievietēm (attiecīgi $123,2 \pm 18,5$ mmHg un $81,5 \pm 11,0$ mmHg).

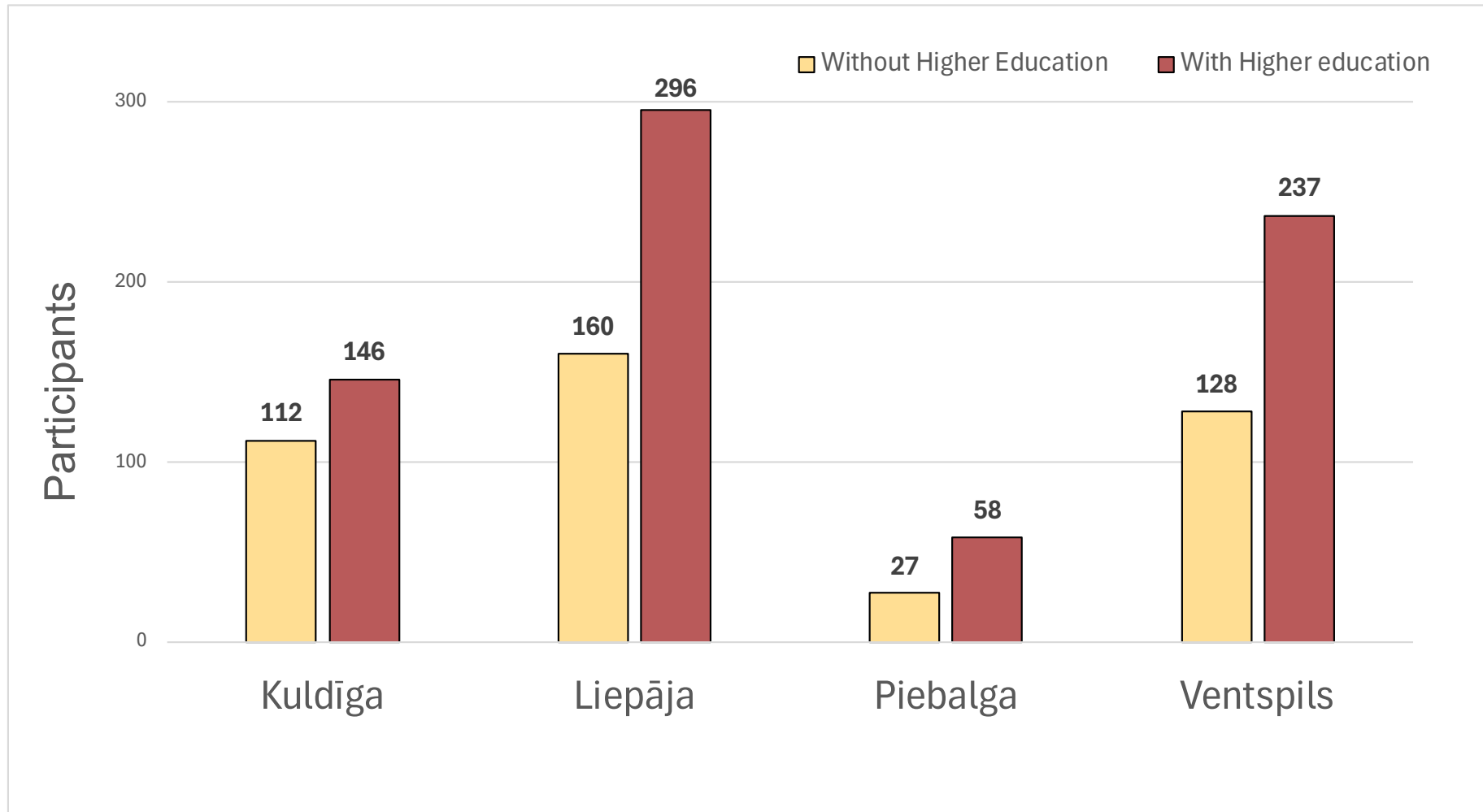

Asinsspiediena mērījumu rezultāti

- **Vidukļa apkārtmērs uzrādīja spēcīgāko saistību ar asinsspiedienu** abiem dzimumiem;
- Ķermeņa masas indeksa ietekme bija vājāka;
- **Sistoliskā** un **diastoliskā** asinsspiediena rādītāji bija **cieši saistīti** - ja paaugstinās viens asinsspiediena rādītājs, parasti paaugstinās arī otrs.

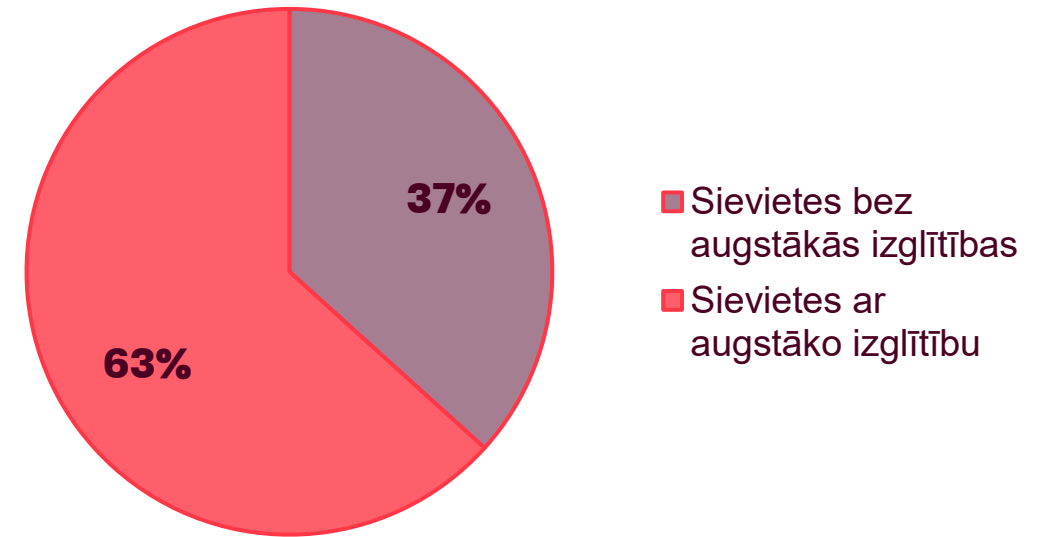
Augstākā izglītība sievietē vidū

Augstākā izglītība sievietē vidū

Sievietes bez augstākās izglītības:

- ir **īsākas** nekā sievietes ar augstāko izglītību (**163,37** ± 6,59 cm salīdzinājumā ar **166,18** ± 6,51 cm, $p < 0,001$);
- ir ar **lielāku KMI** (**28,35** ± 5,98 kg/m² un **26,87** ± 5,62 kg/m², $p < 0,001$);
- ar **lielāku vidukļa apkārtmēru** (**87,56** ± 13,33 cm salīdzinājumā ar **84,06** ± 13,11 cm, $p < 0,001$) un **gurnu apkārtmēru** (**105,25** ± 11,83 cm salīdzinājumā ar **103,80** ± 11,68 cm, $p = 0,011$);
- ar **lielāku vidukļa-gurnu attiecību** ($0,830 \pm 0,069$ salīdzinājumā ar $0,808 \pm 0,063$, $p < 0,001$).

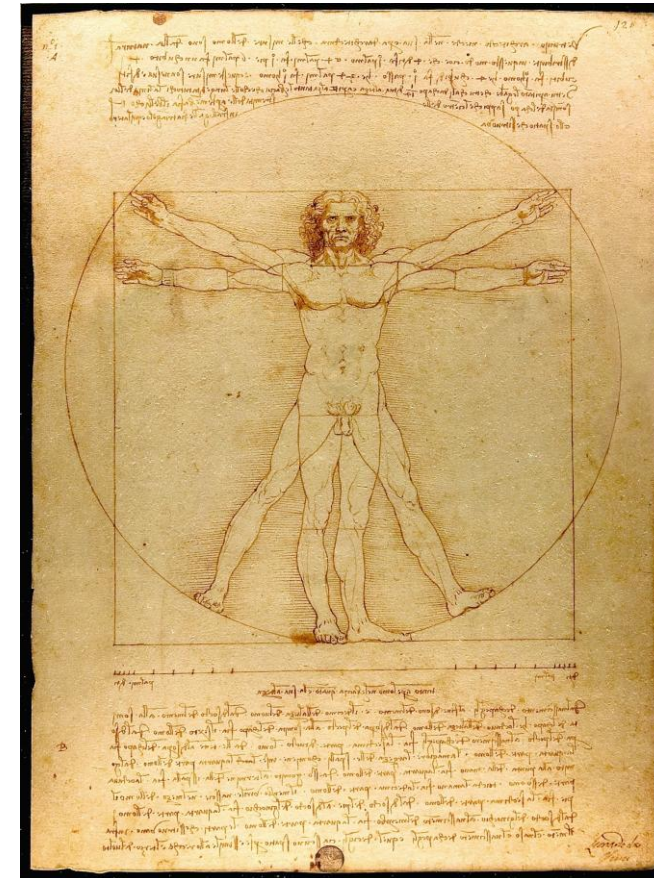
n = 1164

Sievietes bez augstākās izgl. 427

Sievietes ar augstāko izgl. 737

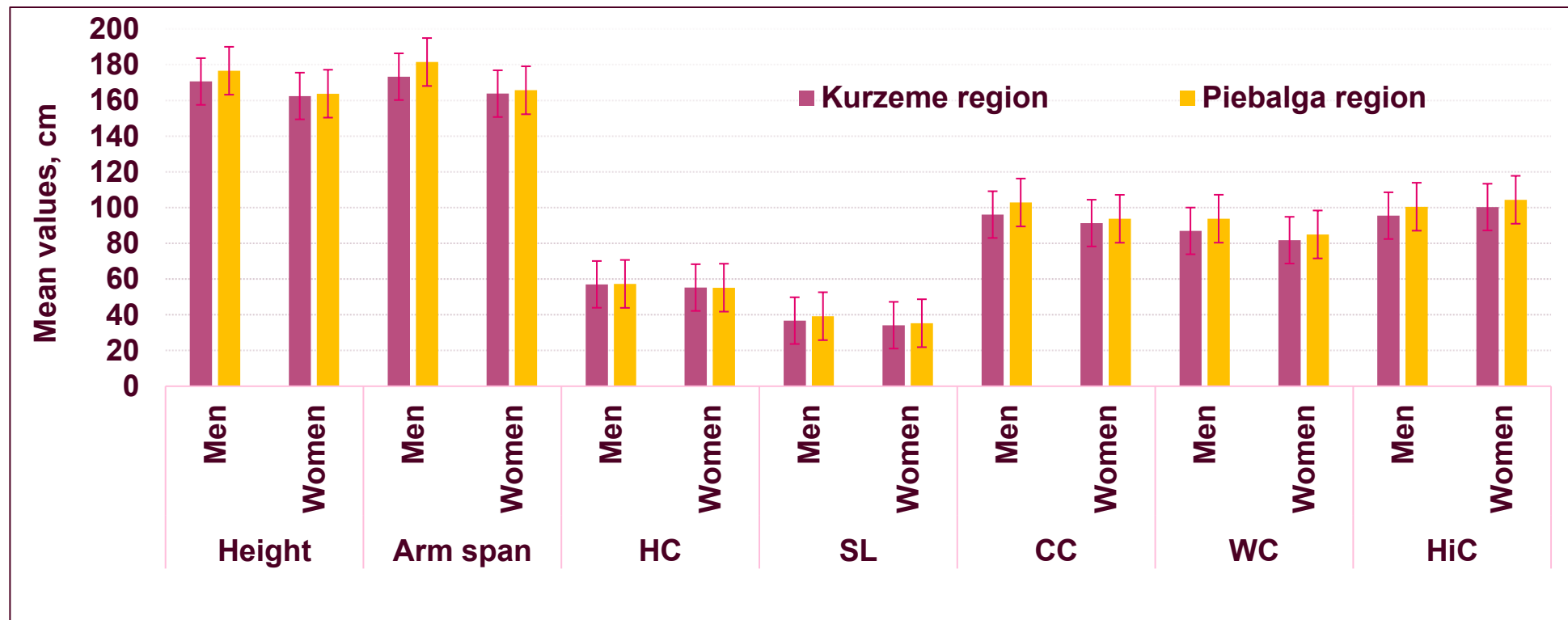
Vai Ventspilnieks ir Vitrūvija cilvēks?

- Pētījuma dalībniekiem visās četrās pilsētās **roku garums bija salīdzinoši lielāks** attiecībā pret ķermeņa augumu;
- Pētījuma rezultāti liecina, ka, **palielinoties cilvēka augumam**, lielāku daļu no kopējā auguma veido **kāju garums**, nevis citas ķermeņa daļas, piemēram, rumpis;
- Ķermeņa proporciju rādītāji visās pētījuma grupās bija līdzīgi. Tas norāda, ka dažādos Latvijas reģionos dzīvojošu cilvēku ķermeņa proporcijās būtiskas atšķirības nav novērojamas.

Kurzeme pret Piebalgu

- Piebalgas reģiona dalībniekiem kopumā tika novēroti **lielāki** antropometriskie **rādītāji**, īpaši **roku izpletums** un **gurnu apkārtmērs**, salīdzinot ar Kurzemes reģiona iedzīvotājiem gan vīriešu, gan sieviešu grupās;
- Lai gan starp reģioniem bija novērojamas atšķirības skeleta izmēros un ķermeņa apkārtmēros, **ķermeņa masas indeksa** (ĶMI) rādītāji abās populācijās saglabājās **līdzīgi**.

RSU

Paldies par uzmanību!

Zinātne
veselīgai
sabiedrībai

Arta.Grabcika@rsu.lv